

Rahandusministeerium

Teie: 02.10.2024 nr RAM/24-1000/-1K

Meie: 07.11.2024 nr 1-7/220-2

**Audiitortevgevuse seaduse ja Vabariigi Valitsuse
seaduse muutmise seaduse eelnõu
kooskõlastamine**

Esitasite ministeeriumidele kooskõlastamiseks audiitortevgevuse seaduse ja Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu. Siseministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu § 2 punktiga 2 täiendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 92¹ lõikega 11, mis puudutab tõhusa juhtimissüsteemi toimimist valitsusasutustes ja nende hallatavates riigiasutustes. Siseministeeriumi hinnangul võib nimetatud lõike sõnastus tekitada segadust, kuna puudub selge eristus „juhtimissüsteemi“ ja „sisekontrollisüsteemi“ vahel. Eelnõu seletuskirjas ei ole viidatud ühelegi üldtunnustatud standardile või metoodikale, millest sõnastus lähtuks. Lisaks kattub juhtimissüsteemi definitsioon osaliselt VVS § 92¹ lõikes 1 sätestatud sisekontrollisüsteemi olemusega. Palume täpsustada mõistete kasutust ning kaaluda, kas selline detailne regulatsioon seaduse tasandil on vajalik või oleks otstarbekam koostada juhendmaterjal heade juhtimistavade rakendamiseks.
2. Eelnõu § 2 punktiga 3 täiendatakse VVS § 92² lõiget 3 teise lausega: *"Siseaudiitori või siseauditi üksuse puudumise korral peab asutuse juht tõendama, et sisekontrollisüsteem hõlmab asutuse kõiki juhtimis- ja tegevustasandeid, juhtkonna kehtestatud eeskirjad, protseduurireeglid, limiidid ja muud normid vastavad õigusaktides sätestatud nõuetele ning asutuse tegevuse eesmärgipärasuse ja otstarbekuse tagamiseks rakendatakse neid pidevalt ja tulemuslikult."* Siseministeerium leiab, et sätte rakendamisel jääb ebaselgeks, kellele, millises vormis ja millistel alustel peab asutuse juht tõendama sisekontrollisüsteemi toimimist. Eelnõu seletuskirja viide Vabariigi Valitsuse 4. oktoobri 2012. a määrusele nr 79 "Täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskiri" ei anna samuti selgust tõendamise nõuete osas. Palume täpsustada tõendamise protsessi ja eesmärki ning kaaluda, kas selline kohustus on proportsionaalne ja vajalik.
3. Eelnõu § 2 punktis 5 esitatakse VVS § 92³ lõike 1 uus sõnastus, millega Rahandusministeeriumi roll piiratakse metoodilise juhendamise ja nõustamisega sisekontrollisüsteemi ning siseauditi valdkonnas. Siseministeerium toetab Rahandusministeeriumi nõustavat rolli, kuid leiab, et sellega ei ole kooskõlas Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud "Täidesaatva riigivõimu asutuse siseauditeerimise üldeeskiri", mis sätestab detailse aruandluskohustuse Rahandusministeeriumile, sealhulgas siseauditi tähelepanekute arvu ja soovitude elluviimise kohta. Arvestades Rahandusministeeriumi uuenenud rolli, soovime kaaluda nimetatud määruse

ülevaatamist või kehtetuks tunnistamist, et vähendada asutuste halduskoormust ja vältida ebaproportsionaalset aruandlust.

4. Eelnõus sätestatakse nõue viia siseauditi üksustes läbi välised kvaliteedihindamised vähemalt iga viie aasta järel. Siseministeerium peab seda nõuet väikeste siseauditi üksuste jaoks üle jõu käivaks ning riigieelarvelisi vahendeid arvestades ebapraktiliseks. Välised kvaliteedihindamised toovad kaasa märkimisväärseid lisakulusid ja koormavad siseauditi üksuste põhitegevust. Soovitame kaaluda nõude paindlikumat rakendamist, näiteks sidudes selle siseauditi üksuse suuruse või riskitasemega ning kasutada välise hindamise asemel säästlikumaid lähendusi, näiteks teiste asutuste auditiüksuste kasutamine hindamisel.

Kokkuvõttes palub Siseministeerium eelnõu täiendavalt analüüsida ja täpsustada, et vältida üle reguleerimist ning tagada sisekontrollisüsteemi ja siseauditi funktsiooni efektiivne toimimine ilma asutuste ebaproportsionaalse koormamiseta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Tarmo Olgo 6125263
tarmo.olgo@siseministeerium.ee